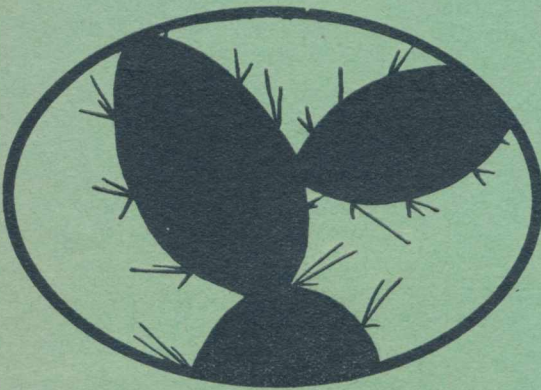

SUCCULENTA

Nederlands-Belgische Vereniging
van Liefhebbers van Cactussen
en andere Vetplanten

1957

No. 1

Voorzitter: A. F. H. BUINING, Hamersveld (Utrecht).

Secretaresse: Mevrouw J. GRULLEMANS-VAN BERGHEM,
Hereweg 19, Lisse.

Penningmeester: G. D. DUURSMA, „Vijversburg”, Rijperkerk (Fr.)
Postgiro no. 133550.

Redacteur: H. VAN DER VELDE, Hofwijkstraat 17, Den Haag.

INHOUD VAN DIT NUMMER :

Hoopvol 1957	1
Van de redactie	2
Lobivia's en hun cultuur	3
De vlam blijft branden	6
Bloeiende succulenten in de winter	7
Succulenten in de kamer	12
Voor de beginners	14

Bestuursmededelingen.**CONTRIBUTIE 1957.**

Men wordt verzocht de contributie, ten bedrage van f. 5.00 te storten op postrekening no. 133550 ten name van Penningmeester Succulenta te Rijperkerk, Friesland.

Leden, die in plaatsen wonen, waar afdelingen zijn gevestigd, worden verzocht de contributie te voldoen aan de Penningmeester(esse) van hun afdeling (zie hieronder):

Afdeling Amersfoort:

F. MEYER, Goudsbloemstraat 23, Amersfoort.

Afdeling Amsterdam:

J. B. JANSEN, Mr. P. N. Arntzeniusweg 70 huis, Amsterdam-Oost, Gem. Giro J. 1647.

Afdeling Arnhem:

I. LAGEVEEN, Bosboomstraat 38, Arnhem. Postrekening 811511.

Afdeling Den Helder:

Mevrouw KOOGER-LIMBURG, Violenstraat 45, Den Helder.

Afdeling Deventer:

W. H. ANDREE, Vonderstraat 121, Deventer.

Afdeling Dordrecht:

A. DENTINGER, Hoge Nieuwstraat 13, Dordrecht.

Afdeling Eindhoven:

J. VAN GENT, Hendr. Druckerstraat 1, Eindhoven.

Afdeling Gooi- en Eemland:

Mevr. T. A. VAN MARLE—COATES, Raboes 4, Laren (N.-H.), postreke-

ning 525102, t.n.v. Penningm. Succulenta, Afd. Gooi, Raboes 4, Laren. (N.-H.).

Afdeling 's-Gravenhage:

L. C. KOREVAAR, Kramsvogellaan 6, Den Haag, postrekening 655000 t.n.v. Penningm. Succulenta, Afd. 's-Gravenhage, Kramsvogellaan 6, Den Haag.

Afdeling Groningen:

H. G. DE GROOT, Pr. Bernhardlaan 50, Veendam.

Afdeling Haarlem:

J. A. A. JONCKBLOEDT, Lange Herenstraat 22, Haarlem, postrekening 503704.

Afdeling Leiden:

Mevr. R. L. DALLINGA—MAHLER, Calandstraat 54, Leiden.

Afdeling Nijmegen:

H. WOLF, Akkerlaan 30, Nijmegen.

Afdeling Rotterdam:

G. J. KOPPERS, Molenwei 38, Rotterdam-Zuid.

Afdeling Utrecht:

J. WOLTERSEN, Bollenhofsestraat 89, Utrecht.

Afdeling Zaanstreek:

Mevr. VAN BEEK—THIEL, Botenmakersstraat 84, Zaandam.

Afdeling Zwolle:

Mevr. E. J. WURTZ—BLIKKENDAAL, Brederostraat 77, Zwolle.

BELGIË :

Belgische leden van Succulenta worden verzocht de contributie van B.frcs. 75.00 te voldoen aan:

Afdeling Cactusweelde:

W. GOEMAES, Heirmanstr. 1, Deurne-Z., Antwerpen, postrekening 545751.

Afdeling Kaktusvreugde:

A. LEMAN, Poekestraat 2, Ruiselede, W. Vl., postrekening 443260, t.n.v. Kaktusvreugde, Poekestraat 2, Ruiselede, W.Vl.

Afdeling Pereskia:

GUST. SPRENGHERS, Gillegomstraat 47, Boechout (Lier), postrekening 585177.

**import
export**

Cactussen en andere Succulenten

telefoon 332556
postrekening 172446

F. Jansen Leyweg 24
's-Gravenhage

Nederlands-Belgische Vereniging van Liefhebbers
van Cactussen en andere Vetplanten

SUCCULENTA

Redacteur: H. v. d. VELDE, Hofwijkstraat 17, Den Haag – Medewerkers: Dr. H. W. DE BOER, Haren (Gron.) – Dr. B. K. BOOM, Wageningen – A. F. H. BUINING, Hamersveld – J. A. JANSE, Bennebroek – Mej. J. J. E. v. d. THOORN, Apeldoorn – A. J. A. UITEWAAL, Amsterdam, e.a.

Hoopvol 1957

Met ingang van het jaar 1957 zal de heer Uitewaal niet langer als redacteur van ons tijdschrift optreden. In dit inleidend woord tot het nieuwe jaar wil ik van de leegte getuigen, die ik voel door het ontbreken van deze naam als de leider van ons orgaan. Met de opbouw van Succulenta na de oorlog is de persoon Uitewaal ten nauwste verbonden geweest en slechts zijn herhaald, zeer dringend verzoek, om van zijn functie als redacteur ontheven te worden, heeft het bestuur genoopt dit heengaan te aanvaarden. Wij zijn hem zeer veel dank verschuldigd. Gelukkig blijft onze vriend Uitewaal als medewerker aan de redactie verbonden.

Als redacteur zal nu optreden de heer H. van der Velde, die gedurende de jaren, dat ons tijdschrift bij de firma Govers wordt gedrukt, nauw met de heer Uitewaal samenwerkte, zodat wij menen het jaar 1957 met vertrouwen te kunnen ingaan.

Het besluit van de algemene vergadering om naast het tijdschrift een bijblad uit te geven zal in 1957 in uitvoering komen. Na rijp beraad werd besloten om maandelijks het officiële orgaan uit te geven met minder bladzijden dan het vroegere tweemaandelijks tijdschrift, maar nu aangevuld met het bijblad, waarin o.a. kunnen worden opgenomen de convocaties van afdelingsvergaderingen en de korte verslagen daarvan. Voorts zal in het bijblad regelmatig een verslag verschijnen van belangrijke artikelen uit de buitenlandse vakbladen. Enige medewerkers zijn hiervoor verkregen.

Wij doen voorts een beroep op onze leden in België en Nederland om hun bijdragen voor het blad in te zenden. Het is de bedoeling dat het maandelijks verschijnen in 1957 als een proef wordt beschouwd. Slechts met ons aller medewerking zal dit ideaal, waarnaar wij reeds lang streefden, verwezenlijkt kunnen worden.

Met de vaste overtuiging, dat wij hierin zullen slagen, wens ik U allen een gelukkig en voorspoedig 1957 toe, waarin wij ook gaarne de zusterverenigingen en de vele vrienden in het buitenland willen betrekken.

A happy and prosperous New Year!

Une bonne année!

Ein glückliches neues Jahr!

Deseamos un próspero y feliz Año Nuevo!

A. F. H. BUINING,
Voorzitter.

Van de redactie

Toen de heer A. J. A. Uitewaal, kort na de bevrijding het initiatief nam voor de wederverschijning van Succulenta, zal hij wel niet gedacht hebben dat zijn werk met zulk een groot succes bekroond zou worden. In 1947 begon hij zijn taak als redacteur officieel, en nu, na 10 jaren, heeft hij zich door drukke werkzaamheden genoodzaakt gezien, de zorg voor het maandblad aan anderen over te dragen.

Wij, dat zijn alle cactusliefhebbers, zijn hem grote dank verschuldigd voor de eminente wijze waarop hij zich van zijn taak gekweten heeft. Talloos waren zijn goed gedocumenteerde artikelen over de geslachten Aloë, Gasteria en Haworthia, zijn specialiteit. Later schreef deze „vetplantenspecialist” boeiende en interessante artikelen over cactussen onder de naam A. Fancier. U zult nu wel begrepen hebben, dat deze gefingeerde naam aan de heer Uitewaal toebehoorde. Ook buitenlandse cactusbladen wisten zijn werk naar waarde te schatten en zijn artikelen vonden ook daar een goed onthaal.

Het boek „Cactussen en Vetplanten” is een bewijs van zijn gedegen kennis van deze plantengroep. Als fotograaf, de meeste illustraties in Succulenta werden door hem vervaardigd, verdiende hij aller bewondering en waardering.

Ik beschouw het als een groot voorrecht vele jaren met hem samengewerkt te hebben. Een samenwerking die er toe heeft bijgedragen dat Succulenta uitgegroeid is tot een der meest toonaangevende bladen op het gebied van cactussen en andere vetplanten. Veel heb ik van hem geleerd, want op ons terrein kende hij geen geheimen. Klaar en duidelijk waren zijn uiteenzettingen. Het besluit, zijn redacteurschap neer te leggen, moeten we, hoe spijtig dit voor ons ook is, aanvaarden.

Gelukkig is de heer Uitewaal niet voor onze liefhebberij verloren, van tijd tot tijd zullen we op een bijdrage mogen rekenen.

Beste A. J. A. U., ik geloof de tolk van alle Succulentaleden te zijn wanneer ik je hierbij hartelijk bedank voor het vele, dat je voor Succulenta hebt gedaan.

**
*

Mijn taak als „nieuwe” redacteur is zwaar, doch met de hulp van, naar wij hopen vele leden, zullen wij trachten Succulenta op hetzelfde peil te houden. Helpt dus mede, zendt uw ervaringen op Succulentengebied – liefst met een goede foto er bij – aan de redactie. Ik geloof vast en zeker, dat de plm. 1300 leden van Succulenta wel in staat zijn voldoende kopij bij elkaar te brengen om ons maandblad te vullen.

Dus nogmaals: ik reken op uw gewaardeerde hulp!

H. VAN DER VELDE.

Lobivia's en hun cultuur

door P. HELLEMANS

Sedert het importeren van vele soorten van het genus *Lobivia*, door Backeberg en wijlen Fric behoren deze planten in West- en Midden-Europa naast *Rebutia's* tot een der meest gekweekte, zo niet de meest gekweekte soort der Cactaceae. En met recht, niet alleen treft men hierbij planten aan met een prachtige bedoorning en munten ze uit door hun bloeiwilligheid, maar vooral de grote mooie bloemen, dikwijls in verschillende kleurnuances, zijn fascinerend.

Ik heb vele liefhebbers horen beweren, dat de habitus van deze planten weinig aantrekkelijks biedt, de oorzaak is dan wel dat deze amateurs niet de geschikte standplaats voor hun planten hebben. Inderdaad, wil men succes hebben met het kweken van *Lobivia's* dan behoort de belichting 100% te zijn, volle zon, zeer dicht bij het glas en liefst in tablet of volle grond. Hoofdzaak is, wil men een mooie bedoorning: een sterke belichting, heeft men die niet, dan zal men, de beste bedoelingen en goede zorgen ten spijt, geen volledig succes kunnen boeken.

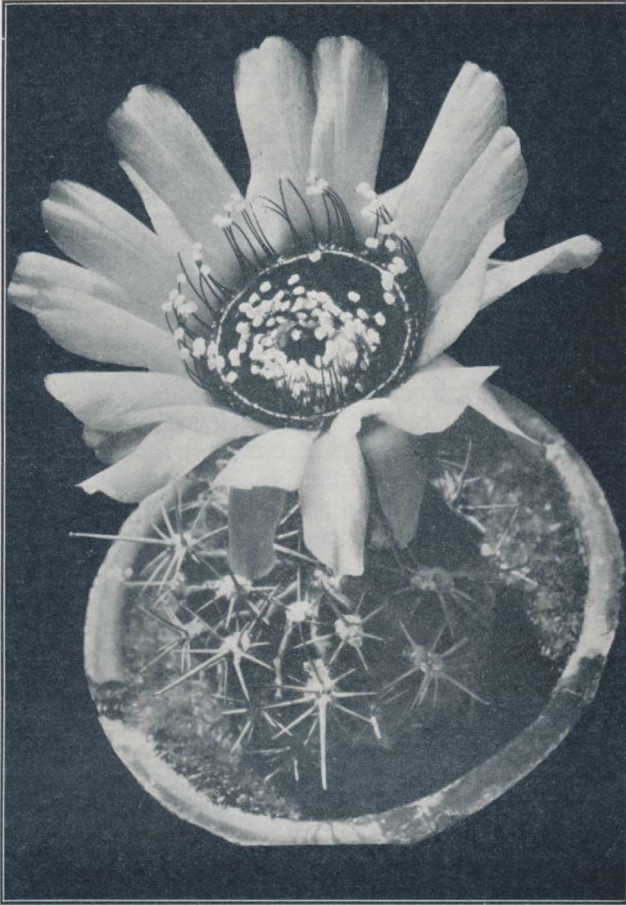
Zo ontving ik verleden najaar van een buitenlands liefhebber een plant onder de benaming van *Lobivia drijeviana* var. *aurantiaca*, tussen haakjes: dit bleek een misverstand te zijn. aangezien voornoemde plant, in het Backebergse systeem tot de Famatimensisgroep behoort en een knolwortel behoorde te bezitten zoals alle planten van deze groep; zij heeft bovendien een oranje bloem met een purperen keel. Voor zover ik deze plant kon determineren, behoorde zij tot de groep der Hertrichianen wegens het ontbreken van knolwortels.

Welnu, deze plant was bij ontvangst weinig aantrekkelijk, bolvormig, donkergroene epidermis (opperhuid), een spaarzame bedoorning van circa 5 mm voor de randdorens en 9 mm voor de middendoren, de areolen ver van elkaar, hetgeen scheen te wijzen op een kwistig gebruik van stikstof.

Ik gaf deze plant in het voorjaar een plaatsje onder plat glas in de volle zon. Op het einde van het groeiseizoen gaf het meten van de dorens de volgende cijfers: 10 à 12 mm voor de randdorens en 35 à 40 mm voor de middendoren. Na enige jaren kamercultuur, cultuur in een eenzijdige serre, pas ik nu alleen bakkultuur toe, want ik heb ondervonden, dat men *Lobivia's* het beste kan kweken in een bak, zo dicht mogelijk tegen het glas, daar de zonnestrallen het intensiefst zijn juist onder het glas. Naarmate men zijn planten verder van het glas verwijderd, des te slechtere resultaten zal men bekomen. Als voorbeeld: februari-zaailingen van *Lobivia nigrostoma* geënt op 2-jarige *Harrisia jusbertii*-zaailingen hadden einde september 6 cm onder het glas: 40 mm diameter, 35 mm hoogte en 15 mm lengte van middendoren, terwijl even oude zaailingen op 40 cm afstand van het glas een diameter hadden van 30 mm, een hoogte van 30 mm, en de middendoren een lengte van 10 mm.

Zoals ik hierboven reeds schreef, plaatst men deze planten liefst in de volle grond, de wortels worden dan niet belemmerd in hun ontwikkeling en kunnen zodoende het nodige vocht leveren voor de verdamping van het plantenlichaam. Voor verbrandingsgevaar hoeft men niet te vrezen. Ik besloot als proef op een zeer warme zomerdag mijn bak gesloten te hou-

den, de temperatuur steeg tot 67 gr. Celsius, ik hield evenwel de bak gesloten. 's Avonds, na deze planten onderzocht te hebben, was alleen de epidermis op de schedelbasis gerimpeld, de volgende morgen echter constateerde ik dat dit weer verdwenen was en de planten hun natuurlijk aanzien herkregen hadden. De oorzaak van het verkleuren van de opperhuid wijst volgens mij op een wortelgestel, hetwelk niet voor 100% in orde

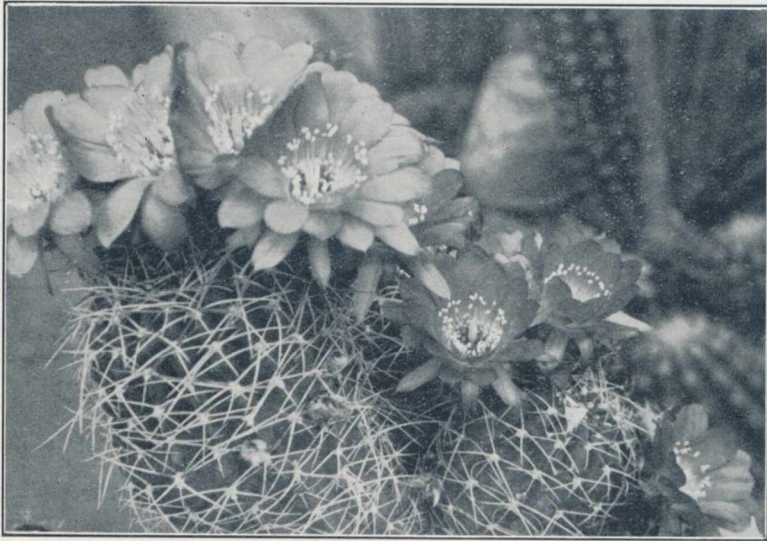
Lobivia nigrostoma

foto: Kreuzinger

is; het verbranden komt alleen voor bij planten die men zonder overgang van een donkere standplaats in de volle zon plaatst.

Om terug te komen op de vorming der dorens is van veel belang de watergift en niet de bemesting, zoals sommigen beweren. Ik heb geconstateerd, dat bij een cultuur in volle zon de bemesting geen invloed heeft op de bedoorning, wel zal men bemerken, dat de areolen verder van elkaar verschijnen, zodat men de indruk heeft, dat de bedoorning minder goed is. Na diverse proeven en waarnemingen is het mij duidelijk geworden, dat de

dorens niet alleen de functie hebben om de plant te beschermen tegen felle zonnestralen, doch ook om de plant bij een droogteperiode het nodige vocht te verschaffen. Indien men dus zijn planten rijkelijk begiet en schermt zoals de meeste liefhebbers hun planten beschermen door het kalken van hun glas, of het gebruik van matglas, behoeven de dorens de hierboven opge-

Lobivia backebergii

somde functies niet te verrichten, met als resultaat een minder lange en stevige bedoorning.

Bemerkt men dat de planten goed aan de groei zijn, dan laat men hier en daar wat onkruid groeien en geeft men alleen water indien men ziet dat het onkruid verdroogt. Intussen kunnen de cactuswortels wel het nodige vocht uit de grond opzuigen. Verder heb ik geconstateerd dat *Lobivia's* de voorkeur geven aan totaal verteerde aarde. Gebruikt men zeer poreuze aarde dan zullen ze een minder natuurlijk aanzien bekomen. Zware aarde geeft dikke sappige planten met een dikke korte bedoorning, terwijl in zandige aarde slankere plantenlichamen gevormd worden met een langere, doch dunnere bedoorning. Het is raadzaam *Lobivia's* met knolwortels geen ongebluste kalk, straatmest of pluimveemest te geven, daar dit schurft aan de knollen te weeg brengt, ook is het noodzakelijk de aarde te ontsmetten door het toedienen van bodeminsecticiden, dit ter bestrijding van ritnaalden enz. Men bedenke, dat goed ontwikkelde, gezonde wortels de voornaamste factoren zijn voor de goede groei van de plant.

Liefhebbers, die aangewezen zijn op kamerkultuur, raden we aan zich alleen geënte planten aan te schaffen en achter hun planten spiegels te plaatsen die enkele cm boven hun planten uitsteken, vele van de nadelige gevolgen door een eenzijdige belichting zullen hierdoor wegvallen, omdat deze spiegels het licht reflecteren.

Sommige liefhebbers ondervinden wel eens moeilijkheden met het zaaien van *Lobivia's*. Het is aanbevelenswaardig de zaaitesten of potjes

kletsnat te houden, ofwel de traagkiemende zaden vooraf 48 uur in water met een temperatuur van 25 à 30 gr. Celsius te weken. Tenslotte noemen we voor beginnelingen enkele aanbevelingswaardige *Lobivia*'s.

Lob. allegraiana heeft prachtige bloedrode bloemen; *Lob. hertrichiana* is zeer rijkbloeiend met rode bloemen; verder alle *Lobivia*'s behorende tot de groep der *Hertrichiana*, ze zijn gemakkelijk te kweken en rijkbloeiend.

Onder de Boliviensgroep treft men ook mooie planten aan zoals *Lob. boliviensis*, *Lob. higginsiana*, *Lob. varians*, *Lob. hermaniana* en *Lob. walterspielii* met zijn mooie radvormige karmijnrode bloemen, en, in tegenstelling met de overige planten van deze groep, een vlakrond lichaam. Prachtig zijn ook de Haageanae zoals *Lob. chrysacantha*, *Lob. haageana* en variëteiten. Tenslotte, volgens mij wel de mooiste groep van het genus, n.l. de *Famatimenses*, de zaden van deze groep kiemen gemakkelijk. *Lobivia famatimensis* en var. bieden vooral een grote verscheidenheid van bloemkleuren, zuiver geel, citroengeel, vleeskleurig, oranje, rood, wit, enz., enz.

Tot besluit ben ik van mening dat dit geslacht, hetwelk zeer moeilijk te omgrenzen schijnt te zijn, ondanks zijn vele variabele soorten en nomenclatuurverwarring, het kweken overwaard is.

De vlam blijft branden

Het op de juiste manier verwarmen van de kas in de wintermaanden kost de liefhebber vaak zorg en moeite. Het is telkenjare weer een proberen, uitzoeken en ondervinden wat het beste is. Na jaren met electricische verwarmingskabels, zowel boven de planten als door de aardlaag van het tablet, de vorst bestreden te hebben, ben ik tenslotte overgegaan tot het systeem Bommeljé, dus tot petroleumverwarming. Het resultaat was meer dan bevredigend, de kosten zijn gering en de verwarming is goed. Toch waren een paar dingen minder aangenaam. De harde wind zocht meermalen een toevlucht in de uitlaatpijp, het gevolg was dat de vergasser zo'n sterke wind niet kon verwerken en uitdoofde. Bovendien laat de petroleumverwarming een onaangename reuk na, die lang in de kas blijft hangen.

Ik schafte mij een ijzeren vat aan, plaatste het op de bodem van de kas, plm. 2 cm van de grond, anders krijgt de vergasser geen voldoende luchttoevoer, en maakte er een deurtje in om de vergasser er in te plaatsen en bij te vullen. In de bodem van het omgekeerde vat zette ik de buis die via de kas naar buiten loopt. Het kan stormen zo hard het wil, maar mijn vergasser blijft branden. Daar de vergasser helemaal ingebouwd is, gaan alle dampen door de buizen naar buiten. De verbindingen van de buizen heb ik omwikkeld met wat reepjes plasticband, waardoor eventueel lekken van condenswater uit de buizen voorkomen wordt en ook de afvoerlucht geen kans krijgt in de kas te komen.

Wanneer er te weinig trek ontstaat, zodat de buizen niet warm genoeg worden, moet de buis die uit de kas steekt, worden verlengd, want hoe hoger de „uitlaat”, des te meer trek. Denk er om, dat het reservoir van de vergasser plm. 4 liter petroleum moet kunnen bevatten. Als het reservoir te klein is, moet men te vaak bijvullen, vergeet men dit, dan kan dat verzuim een catastrofe ten gevolge hebben.

Bloeiende succulenten in de winter

door J. C. VAN KEPPEL

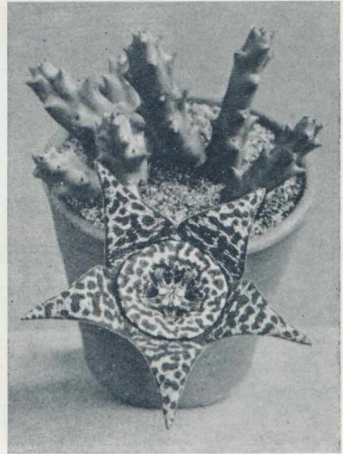
In het voorjaar, bij het ontwaken van de natuur wordt de in de winter sluimerende belangstelling voor de succulentverzameling bij de liefhebber ook gewekt en hij haalt zijn planten uit hun winterverblijf te voorschijn. Het aantal liefhebbers, dat over een goed verwarmde kas beschikt, is naar verhouding van het totaal aantal liefhebbers, vooral in de grote steden, klein. Als de planten na de winter een lichtere en warmere standplaats hebben gekregen, worden zij, zo nodig, verpot; zij komen dan aan de groei en het hoogtepunt van het plantenleven wordt bereikt als ze gaan bloeien. In het najaar moeten onze planten vrij droog gehouden worden, en als het in de zomerverblijfplaats weer te koud wordt, worden ze weer voor de winter opgeborgen en daarmee is de kringloop gesloten.

In de winter kan men zich ijverig op de literatuurstudie toeleggen wat wenselijk en heel nuttig is. Men kan de kringvergaderingen bezoeken en contacten leggen of onderhouden met andere liefhebbers, maar veel verder dan praten over wat ons interesseert, komt men meestal niet. Neen, als men niet alleen „verzamelaar” van dure importplanten of veelal slecht groeiende zeldzaamheden is, doch werkelijk „liefhebber”, dan zoekt men naar wegen om ook gedurende de wintermaanden van zijn planten te kunnen genieten. Die mogelijkheid is er, mits men die planten weet te kiezen die ook in de sombere wintermaanden en in het vroege voorjaar, als het buiten nog guur en koud is, ons door een rijke bloei kunnen bekoren.

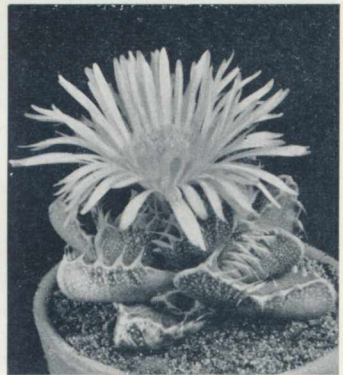
Als eerste in deze rij wil ik de lidcactus *Zygocactus truncatus* (Haw.) K. Sch., noemen. Prachtige rijkbloeiende exemplaren kan men aantreffen omstreeks Kerstmis tot einde februari, al naar gelang zij in een warmere of koudere omgeving in bloei gekomen zijn. Opmerkelijk is het, dat men de lidcactus dikwijls aantreft bij mensen die geen specifieke cactusliefhebbers zijn, terwijl men bij de „echte” cactusliefhebbers veelal tevergeefs naar deze plant zoekt. Dat plantenliefhebbers, wier belangstelling meer algemeen gericht is, deze plant met succes in de huiskamer kunnen kweken, is wel een bewijs dat de cultuur van deze plant vrij eenvoudig is. Hoewel het mogelijk is de lidcactus ook bij cultuur in huis ieder jaar weer in bloei te krijgen, is het goed de plant 's zomers op een half beschaduwde plaats buiten te zetten. In oktober kan men de plant in huis op een lichte plaats zetten. Aanvankelijk houden wij de plant droog, voor een rustperiode, en verwijderen de niet volgroeide leden, daar deze toch geen bloem geven. Na verloop van tijd, afhankelijk van de standplaats en van de temperatuur, beginnen zich op de volgroeide leden knoppen te ontwikkelen en dan moeten wij weer water geven.

Aloë variegata

Stapelia variegata

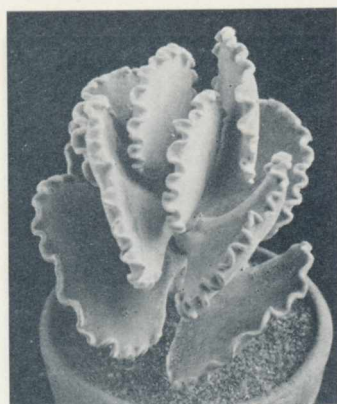
Faucaria tigrina

Kalanchoe tomentosa

Echeveria derenbergii

Cotyledon undulata

Het is noodzakelijk de plant rustig te laten staan en te zorgen, dat ze niet gedraaid wordt, daar de knoppen dan afvallen. Heeft men een nevelsput, dan kan men daarmee deze planten regelmatig bevochtigen, liefst in de ochtenduren, zodat zij des avonds weer droog zijn. De knoppen, als zij wat groter zijn, niet nat spuiten anders is de kans groot, dat zij vooral bij een lage temperatuur, gaan rotten. Ook na de bloei in het voorjaar laten wij deze plant een korte rustperiode doormaken, waarna men, zo nodig, verpot.

Het grondmengsel moet vooral luchtig en doorlatend zijn omdat de *Zygocactus* van nature een epiphyt is. Het verdient aanbeveling wat veenmos (*sphagnum*) door het grondmengsel te mengen.

Ook het geslacht *Rhipsalis* telt enkele soorten die in de winter bloeien en beter in de kamer dan in een droge koude kas gekweekt kunnen worden. Reden te meer voor de liefhebber met beperkte ruimte om zulke planten in de collectie op te nemen. *Rhipsalis houlettiana* (Lem.), is een van de meest geschikte soorten. Zij behoort tot de reeks der *Phyllorhipsalis* wegens haar uiterlijke overeenkomst met het geslacht *Phyllocactus* (*Epiphyllum*). De cultuur komt in grote lijnen overeen met die van *Zygocactus*, omdat ze evenals deze een epiphyt is. Men kweekt dit geslacht het beste het gehele jaar door binnen, liefst op een plaats waar zij niet door de felle zon beschenen wordt. Het grondmengsel moet luchtig en goed gedraineerd zijn. Het regelmatig bevochtigen met een bloemenspuit is ook hier vooral in de zomermaanden aan te bevelen. Omstreeks half oktober verschijnen de knopjes die later gevolgd worden door de geelachtig witte bloemen, welke twee cm groot worden, deze bevinden zich aan het uiteinde der nerven welke in de bochtig getande, sierlijk overhangende „bladeren” voorkomen; zij openen zich omstreeks Kerstmis, reden waarom zij in Duitsland de naam „Weihnachtsblüher” ontving.

De tweede soort, welke wij met succes in huis in bloei krijgen, is *Rh. pachyptera*. Deze plant werd enige jaren geleden door een relatie beschreven als een „*Phyllocactus* met een groot aantal witte bloempjes, die midden in de winter bloeit.” Nieuwsgierig naar wat dit zijn kon, vroeg ik mij een stek te sturen, zodat ik thans de gelukkige bezitter van een gezonde en goed bloeiende plant ben. Inderdaad lijkt deze soort veel op een *Phyllocactus* al worden de leden, althans van mijn plant, slechts 10 à 12 cm lang en ongeveer 6 cm breed. Gewoonlijk zijn zij plat, maar dit jaar heeft zich ook een driekantig lid gevormd zoals wij die ook wel bij *Phyllocactus ackermannii* aantreffen. De fraaie, dieprode kleur van de stengelleden maken deze plant, ook in niet bloeiende toestand, tot een sieraad in de kamer.

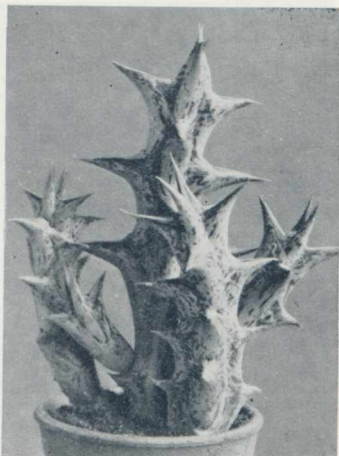
Euphorbia splendens Boj. ex Hook, of *Christusdoorn*, behorend tot de familie der *Euphorbiaceae*, zal op een gunstige, dat is een zonnige, warme standplaats vaak midden in de winter bloeien. Het is slechts een schijnbloem die wij zien, de twee rode schutbladeren, welke de onbetekenende bloem omgeven, vormen het aantrekkelijke van deze plant.

De cultuur is eenvoudig, al moeten we rekening houden met het feit, dat de minimumtemperatuur in de winter voor deze plant hoger moet zijn dan voor de meeste andere succulenten. Zonder zichtbare aanleiding kan deze Euphorbia soms een groot deel van haar bladeren laten vallen. De plant gaat dan een rustperiode in, welke niet tegen te houden is door meer water te geven, geef dus niet meer water dan strikt noodzakelijk is. Als er nieuwe bladeren verschijnen, dan geven we geleidelijk weer meer water. Een lichte, liefst zonnige en warme standplaats is nodig om een goede groei en vele bloemen te verkrijgen.

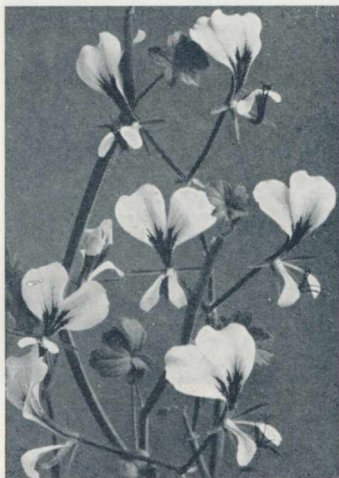
Onder de Crassulaceae treft men verschillende winterbloeiers aan en ik wil deze rij openen met een soort, welke ik bij succulentenliefhebbers in mijn omgeving nog nooit aangetroffen heb, n.l. *Sedum bellum* Rose, ook wel bekend als *Sedum „Dondo”* of „Witte berg”. De kleine, witte bloemen, waartegen de rode helmknopjes zo mooi afsteken, verschijnen in januari zo overdadig, dat de naam „witte berg” zeker niet overdreven is. Als men deze plant voor de bloei vrij warm houdt, waardoor de bloemstengels wat rekken, kan men van deze soort prachtige hangplanten kweken. *Sedum bellum* kan, zowel van bladstek als uit zaad, gekweekt worden. Deze plant heeft haar rusttijd in de zomer, de stengels zijn dan gedrongen en de gehele plant is mooi wit berijpt. Men denkt dan eerder met een ultrasucculente *Crassula* te doen te hebben dan met een *Sedum*. In het najaar begint de plant te groeien om in januari-februari haar volle wasdom en bloei te bereiken. Na de bloei snijdt men de plant weer kort af en men kan dan de blaadjes van de bloemstengels gebruiken om de plant vegetatief te vermenigvuldigen.

Sedum compressum Rose is een gaffelvormig (dichotoom) vertakte plant met een losse rozet van bladeren aan de uiteinden der stengels. Ze bloeit met goudgele bloemen in bijschermen. Omstreeks half februari komt deze soort in bloei, evenals *Sedum palmeri* S. Wats, welke met oranje-gele bloemen bloeit. Oppervlakkig gezien lijken deze twee soorten op elkaar, waardoor zij nogal eens met elkaar verward worden. *Sedum palmeri* wordt echter veel langer, zodat men deze plant of als hangplant moet kweken, of in het najaar stekken om een gedrongen plant te behouden. Deze stekken kunnen dicht op elkaar in een pot gezet worden, zij bloeien in het voorjaar normaal door. De beide soorten zijn door Berger ondergebracht in het ondergeslacht *Dendrosedum* (Berger), waartoe ook de algemeen gekweekte *Sedum prealtum* D.C. behoort.

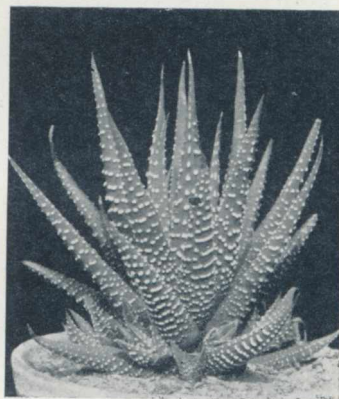
Het geslacht *Crassula* telt onder haar soorten ook enkele winterbloeiers, waarvan *Crassula lactea* Soland. een der meest aanbevelenswaardige soorten is. De bloei van deze plant kan bevorderd worden door haar 's zomers buiten op een licht beschaduwde plaats te zetten. Liefst kweken we haar in vlakke potten, in een niet al te humusrijk grondmengsel. De stengels groeien liggend, waarbij de toppen zich omhoog buigen, de bladeren zijn vrij groot en langs de randen bezet met witte stippels. Laat men de

Caralluma hesperidum

Pelargonium tetragonum

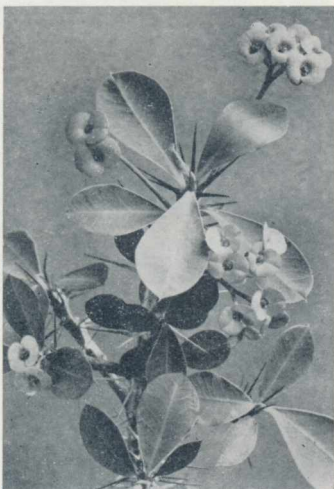
Haworthia attenuata

Lithops pseudotruncatella

Oscularia deltoides

Euphorbia splendens

plant rustig doorgroeien, dan gaan de stengels sierlijk over de pot heen hangen. Vanaf december tot maart bloeit deze plant bij een goede behandeling met enigszins geurende witte bloemen, welke in een schermvormige pluim verenigd zijn. De plant kan gemakkelijk door stek vermeerderd worden, en indien men vroeg steekt, kunnen de jonge planten reeds het eerste jaar bloeien.

Crass. dregeana draagt maandenlang haar rode bloemschermen, ook in de winter, zodat we deze grijsbehaarde, met papillen bezette plant zeker niet in onze collectie zouden willen missen. Stekt men van deze plant een bloemscheut, dan zal deze vrij spoedig knop maken, zodat men vrijwel het gehele jaar door een *Crassula dregeana* in bloei kan hebben.

Crassula multicava Lem., is een vrij slap groeiende plant, maar een, die toch wel genoeg sierwaarde heeft om door de liefhebber gekweekt te worden. Het beste kan men in het najaar een aantal kopstekken bij elkaar in een pot, dicht onder het glas zetten; de bladeren krijgen dan een fraaie rode kleur, waarbij de fijne stippels waarmede dit blad dicht bezet is, mooi afsteken. Midden in de winter verschijnen in de oksels van de bloeipluim jonge plantjes, welke weer voor vermeerdering van de plant zorgen. Kweekt men enkele van deze plantjes zonnig en droog, dan krijgt men prachtige plantjes om de oude plant te vervangen.

Crassula schmidtii Rgl. is een tot ongeveer 10 cm hoog wordend rijkbloeiend plantje met rode bloempjes in bijschermen. Zonnig gekweekt krijgt het gehele plantje een fraaie rode kleur, zodat het ook in niet bloeiende toestand een sieraad is. De cultuur is vrij gemakkelijk. Men neemt na de bloei stekken, welke onderaan de plant ontspruiten en pot deze op, hetzij afzonderlijk, hetzij een aantal bij elkaar in een vlakke schaal. Om gedrongen planten te krijgen is het aan te bevelen 's zomers de planten buiten te zetten op een zonnige plaats. Een variëteit met witte bloemen, welke nog niet zo algemeen voorkomt, is *Crassula schmidtii* var. *alba* Boom.

Crassula socialis Schoenl. is een plantje, dat slechts enkele centimeters hoog wordt en een zoden-vormende groeiwijze heeft. De witte bloempjes verschijnen in februari in kleine tuiltjes op ragfijne bloemstengels. De cultuur levert geen moeilijkheden op, het plantje neemt iedere grondsoort voor lief en breidt zich snel uit. Het is opmerkelijk, dat men dit plantje zo weinig in de handel aantreft.

Crassula corymbulosa Link en haar variëteit *cordata* Schoenl., zijn typische planten die, indien ze na de bloei zijn afgesneden, in de zomer een korte gedrongen rozet vormen, waarvan de driehoekige of min of meer hartvormige bladeren elkaar in vier enigszins gedraaide rijen dakpansgewijs bedekken. De plant is dan slechts enkele centimeters hoog, maar in de nazomer begint de plant snel door te schieten, de bladeren worden naar de top steeds kleiner en omstreeks oktober beginnen de knopjes te verschijnen. De bloempjes zijn wit en vormen

met elkaar een langgerekt bij scherm, dat geruime tijd door blijft bloeien.

Crassula rosularis Haw. heeft een geheel andere groeiwijze. De plant vormt zittende rozetten van langwerpige, dunne, vooral aan de onderzijde donkergekleurde bladeren, welke zijdelings nieuwe spruiten voortbrengen. Dit plantje bloeit in februari met schermen witte bloempjes. Van deze soort zijn enkele kruisingen bekend, n.l. *orbicularis* × *rosularis* en *rosularis* × *falcata*. Van de soort zelf zijn verschillende variëteiten in cultuur.

Crassula brevifolia Harvey vormt een mooi vertakt, rechtop groeiend struikje met „klompvormige”, stengelomvattende blaadjes die bij droge en zonnige cultuur mooi rood gerand zijn. Dit plantje is nogal broos, dus voorzichtig behandelen. De rose bloemetjes vormen een korte tuil aan het uiteinde der bloeibare stengeltjes (afb. en beschr. Succulenta 1953, bladzijde 90).

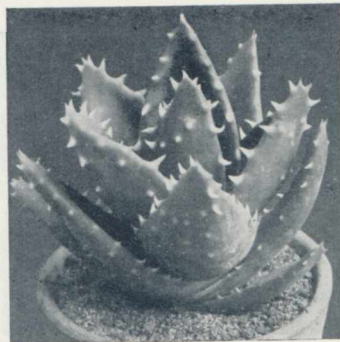
Cras. rupestris Thbg. is ook een winterbloeier, welke niet algemeen voorkomt. Men moet *Crassula rupestris* niet verwarren met *Cr. perforata* Thbg., daar laatstgenoemde nogal eens ten onrechte onder de eerste naam voorkomt.

Van de *Crassula*'s wil ik nu overgaan tot het geslacht *Echeveria*, waartoe ook enkele winterbloeiers behoren o.a. *Echeveria carnicolor* (Bak.) Morren, welke mooie blauwgrijze rozetten vormt. De bloemen, die meestal in januari verschijnen zijn oranjerood gekleurd en vormen een min of meer aarvormige tros. Deze soort verlangt een humusrijk grondmengsel, dus liefst veel bladaarde. Ze kan ook als hangplant gekweekt worden door haar voor en tijdens de bloei warm te plaatsen.

Echeveria derenbergii J. A. Purpus, met haar mooie, wit berijpte rozetjes en bij goede cultuur roodgerande blaadjes, is de moeite waard om hier genoemd te worden. Zij bloeit in februari-maart met mooie roodachtig gele bloemen in trosjes van 1-5 bij elkaar op een gemeenschappelijke bloemstengel.

Echeveria acutifolia Lindl. is een vrij veel voorkomende winterbloeier met roodachtige, meest spitse bladeren welke in een rozet geplaatst zijn. Door het afvallen der bladeren vormt deze soort later een stam; men kan, om een gedrongen plant te behouden, de kop na de bloei telkens weer stekken. De roodachtig gele bloemen vormen een compacte tros, waardoor deze soort zich onderscheidt van *Echeveria gibbiflora* var. *metallica* (Lem.) Bak., welke een rijk vertakte bloeiwijze vormt. Deze soort bloeit ook in de winter, maar komt niet zo algemeen voor als eerstgenoemde.

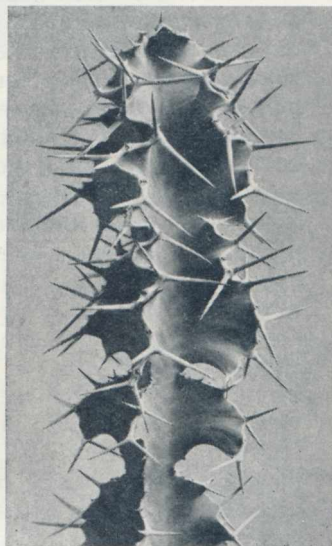
Tenslotte wil ik nog noemen de bekende *Aloë variegata* L., de z.g. patrijsveer- of tijgeraloë, welke namen zij dankt aan de mooi gevlekte tekening der bladeren. Ze bloeit midden in de winter maar is vrij lastig in cultuur, zodat men deze plant niet bepaald algemeen aantreft. Zij verdraagt geen felle

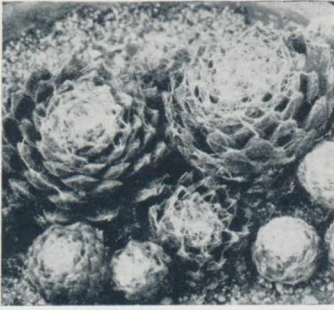
Aloe mitriformis

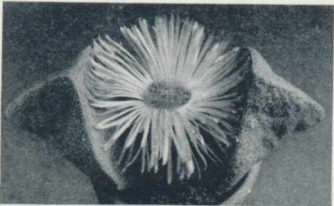
Crassula argentea (portulacea)
in bloei

Euphorbia grandicornis.

Sempervivum arachnoideum

Pleiospilos bolusii

Foto's: A. J. A. Uitewaal.

zon, zodat men niet moet vergeten daar rekening mee te houden. Verder houdt ze van een droge lucht, zodat ze beter geschikt is voor de kamer dan voor de kas. 's Zomers matig en 's winters weinig water geven is een eerste vereiste, wil men niet telkens met een plant zonder wortels komen te zitten. Eenmaal is het mij gelukt een plant, die ik zonder wortels gekregen had, tot 35 cm hoogte op te kweken. Toen bleek de plant evenwel halverwege rot te zijn terwijl ze ijverig stek begon te maken, maar van mijn plant was niet veel over. De kop heb ik weer gestekt. Onder de naam *A. variegata* wordt veelal aangeboden *A. ausana*, iets dat wij op de tentoonstelling „Cactus” in Den Haag, nog constateerden. Deze groeit veel gemakkelijker, de bladeren staan in rozetten gerangschikt, en niet drievijig zoals bij *A. variegata*. De buisvormige bloemen zijn vleeskleurig.

Hoewel deze opsomming van in de winter bloeiende succulenten allerminst op volledigheid kan bogen, wil ik het hierbij laten; mogelijk komen wij later op dit onderwerp nog eens terug. In ieder geval meen ik voldoende aangetoond te hebben, dat er planten genoeg zijn om ook in het barre jaargetijde ten volle van bloeiende succulenten te kunnen genieten.

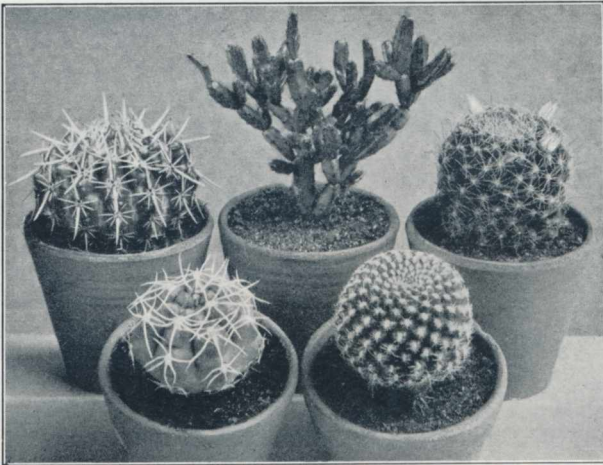
Succulenten in de kamer

Veel van onze leden moeten hun planten kweken in de huiskamer. Zij klagen dan over deze of gene plant, die niet wil bloeien. Kunnen cactussen wel gekweekt worden, zoals het hoort in de huiskamer? Ja, dat kan best, maar dan moet men zijn keuze in een bepaalde richting leiden. Zij die dus enkel en uitsluitend in de huiskamer de planten kunnen kweken, zou ik het volgende willen zeggen: alvorens planten te kopen, leer eerst uw huis kennen en ga na welke planten u met succes zult kunnen kweken. Tracht bijv. geen *Opuntia*'s te kweken in een kamer waar weinig licht komt. We weten nu al welhaast allemaal, dat onze cactussen en vetplanten niet kunnen leven zonder zon en dat ze dus veel licht nodig hebben. Leden, die een tuin hebben en een platte bak inplaats van een serre, zullen uiteraard ook geen *Cereus* kunnen kweken. Er is in ieder geval keus genoeg, men kan zelfs in de huiskamer een verzameling aanleggen, die kan wedijveren met de beste kasverzameling en men kan zelfs specialiseren. Denk maar eens even aan de *Phyllocactussen*, *Rhipsalissen* en *Epiphyllums*, deze planten vragen een weinig schaduw en kunnen derhalve in de huiskamer uitstekend gekweekt worden. Indien u liefhebber is van de andere vetplanten, is er ook keus genoeg, we denken maar even aan *Gasteria*, *Haworthia* en *Aloë*. Ook deze planten vragen geen volle zon, wel zoveel mogelijk licht en frisse lucht. Water geven is een andere zaak, het gaat niet aan te zeggen: zoveel maal per week. Laat ons liever zeggen: als de aarde droog is moeten we water geven, beter nog, in de zomer mag de aarde nooit uitdrogen. De grond mag nooit nat zijn, maar ook nooit droog.

De grootste vijand van onze cactussen en andere kamerplanten is het stof. Aan het stof sneuvelen jaarlijks een massa planten. De planten ademen door de huidmondjes op de bladeren, als de bladeren of de oppervlakte der cactussen vol stof liggen, moeten onze planten verstikken. Daarom, als het enigszins mogelijk is, spuit uw planten eens af, of zet ze buiten als het zachtjes regent.

Er wordt soms ook gevraagd of men de cactussen kunstmest moet geven in de kamer. Liever niet, blijf met kunstmest zolang mogelijk weg van cactussen.

Men mag ook niet vergeten, dat zelfs in de serrecultuur sommige cactussen moeilijk in bloei komen, vergeet dus zeker niet, dat uw planten in de huiskamer het nog moeilijker hebben. Zelfs al staan ze vlak voor het raam, toch zullen sommige planten nog gebrek aan licht hebben. We mogen ook niet vergeten, dat er in een huiskamer nooit die broeierige lucht

Enige gemakkelijk bloeiende cactussen; boven (v.l.n.r.): *Notoc. submammulosus*, *Rhipsalidopsis rosea*, *Mam. wildii*; onder: *Gymnocalycium gibbosum*, *Rebutia krainziana*.

foto: Uitewaal.

kan heersen als in een kas. Cactussen kweken in een huiskamer gaat, maar het is een heel andere kweek dan in een serre of platte bak.

Veel vetplanten vragen nog meer licht dan onze cactussen en zijn dus voor de huiskamer niet geschikt. In de zomermaanden gaat het nogal, maar het is in de winter dat de moeilijkheden beginnen.

Er is voor elke liefhebber die nu een serre heeft, een tijd geweest, dat ook hij alleen planten in de huiskamer had, laten we die tijd nooit vergeten. De liefhebber, die zijn cactussen en vetplanten goed weet te kweken in de huiskamer, heeft er nog meer plezier van dan diegene, die een serre heeft. Trouwens, elke liefhebber, die een serre heeft, zal toch altijd weer een paar planten mee naar de huiskamer nemen om ze daar te kweken. Waarom? Omdat een cactus in de „huiskamer” meer vreugde verschaft.

W. GOEMAE

Voor de beginners

door L. F. BIART

Kort na het oprichten van de kring „Cactusweelde” werd door de heer van Boven het voorstel gedaan, dat meergevorderden zouden bijdragen tot het schriftelijk verspreiden van mededelingen, die de nieuwelingen kunnen helpen, die succulenten met succes te kweken, waartoe zij zich aangetrokken gevoelen en mochten zij vooreerst geen succes hebben, hun raad te geven en zo mogelijk de oorzaak te vinden van het mislukken van de kweek, waarop zij zoveel verwachtingen hadden gebouwd.

Daar schuilt juist het gevaar voor de nieuweling. Hij wenst te kweken, vraagt hoe hij het doen moet, meent de goede raad gevolgd te hebben en heeft toch geen goede resultaten. Na verloop van tijd „sterven” zijn planten wel niet, daar staat de bekende taatheid van de succulenten borg voor, doch groeien doen ze ook niet en bloeien zeer zeker niet. Zij leiden een zwak en ziekelijk leven, terwijl bij anderen toch zulke mooie gezonde planten te zien zijn.

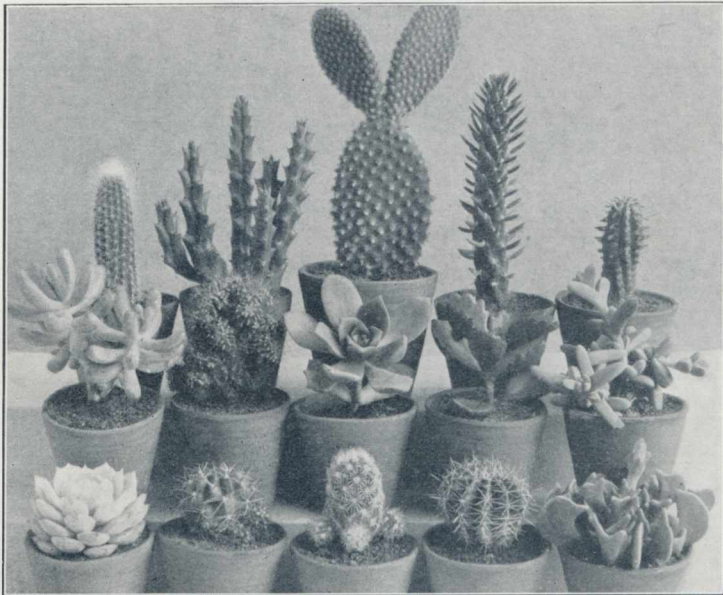
Waarin heb ik gezondigd, vraagt de mistroostige beginneling zich af. Deze vraag en vele andere kan en moet gesteld worden in de kring zonder de minste schroom! Iedereen heeft nog wat te leren en niemand zal uw vraag belachelijk vinden of kinderachtig. Vraag in het openbaar op de vergadering, of richt uw vraag aan verschillende personen, vergelijk en trek uw conclusie en probeer verder zelf wat, want ten slotte is toch de ondervinding de beste leermeesters.

Waarin heb ik gezondigd? Hierop wil ik trachten te antwoorden, niet met rechtstreekse raadgeving om bepaald dit of dat te doen, neen, zulke raadgevingen worden meestal te letterlijk opgenomen en toegepast, wat meestal verkeerd uitvalt, waar het om kweken van planten gaat. Het met succes kweken van planten, d.w.z. levende plantaardige wezens doen gedijen in een voor hen vreemd milieu - uit de natuurlijke omgeving, in soms te enge potten, bij slechte belichting, met te veel of te weinig water, toegediend op verkeerde tijdstippen, enz. - hangt grotendeels af van de moeite en de liefde, welke aan het kweken worden gewijd. De liefhebber-kweker moet voelen wat hij in hoofdzaak moet doen en laten, nadat hem de theoretische eisen van de planten zijn bekend gemaakt.

1. Kweek succulenten om ze te doen groeien en bloeien, met toewijding en zorg, zoals u een geliefd hondje of katje of een ander huisdier zoudt helpen voortleven. Kweek die planten dus niet uit snobisme of om aan een modegril te voldoen, want dan is er geen sprake van ware liefhebberij en het kweken is spoedig afgelopen.

2. Koop niet alles en nog wat, dat te koop wordt aangeboden, doch beperk uw keus tot die eenvoudige, en toch vaak mooie, sterke soorten waarvan het bewijs is geleverd, dat ze onder minder gunstige omstandigheden toch nog goed groeien.

3. Steek voor het kiezen van uw planten en het voortkweken daarvan uw licht op bij iemand, die de ervaringsjaren achter de rug heeft en u wat kan vertellen over het aan de groei brengen en houden van succulenten. Doe wat aangeraden wordt en mocht het u niet altijd even goed gelukken, dan zult ge reeds ondervonden of aangevoeld hebben, dat ge de raadgevingen moet aanpassen aan uw eigen geval; dat ge niet slaafs moet nadoen,

Beginnerscollectie; bovenste rij (v.l.n.r.): *Cleistocactus strausii*, *Stapelia variegata*, *Op. microdasys* (geel), *Op. cylindrica*, *Euph. fimbriata*; middelste rij: *Sedum pachyphyllum*, *Cer. peruvianus monstruosus* (rotscactus), *Aeonium haworthii*, *Kal. laciniata*, *Mes. lehmannii*; onderste rij: *Echeveria derenbergii*, *Lobivia hertrichiana*, *Mam. elongata*, *Echinopsis multiplex*, *Rhombophyllum rhomboideum*.

foto: Uitewaal.

doch zelf wat moet proberen in het kader van de gegeven omstandigheden.

Als voorbeeld van dit aanpassen wil ik even de kwestie van de te bezigen grondsoort behandelen. Spreek tien verschillende liefhebbers en ook beroepskwekers hierover aan en ge zult verschillende zo niet tegenovergestelde raadgevingen in ontvangst nemen. Hoe kan dit nu? Allen hebben ze blijkbaar even goede resultaten! Inderdaad en het antwoord is, dat deze leden hun kweekmethoden, o.m. wat de te verkieszen grondsoort betreft, aangepast hebben aan de voorradige middelen. Een ding staat echter rotsvast en dat moet de aspirant succulentenkweker voor altijd in zijn hoofd prenten: de gebezigde aarde moet fris zijn, dat wil zeggen gezond, en gezonde aarde kan enkel en alleen samengesteld en bekomen worden bij verwerking in de open lucht, waar zon, regen en vorst hun gezondmakende verfrissende invloed gedurende minstens één jaar hebben kunnen uitoefenen, waartoe u ook moet medewerken door de massa enkele malen grondig om te woelen. Doe niet als de nieuwe liefhebber, die mij in maart vertelde dat hij reeds de vereiste hoeveelheid bladaarde bij de tuinier had gehaald en deze in een kuip veilig in de kelder had geborgen om tijdig, einde april begin mei, bij gunstig weer tot het verpotten van zijn planten over te gaan. Er bestond alle kans dat de bladaarde in die kelder ziek werd eer het mei was. Schimmel mocht de man er zeker aan verwachten, en schimmels zijn de grote vijanden van onze succulenten. Gezond moet dus de aarde zijn en voldoende doorlatend, want het merendeel van de succulenten houdt er niet van gedurende lange tijd doornatte potkluiten te hebben. Dit belet

niet, dat zelfs zware klei kan worden gebruikt, mits aangepast, d.w.z., in dit geval goed doorlatend gemaakt door toevoeging van baksteengruis of grof zand. Buiten die twee factoren, gezond en doorlatend, neemt het grootste deel van onze succulenten, behalve die zeldzamere soorten, welke meer bepaalde eisen stellen, iedere grondsoort voor lief. Ik wil als voorbeeld aanhalen, dat ik vóór de oorlog *Opuntia*'s, *Cereussen*, *Echinocactussen*, *Echinopsissen*, *Mesembryanthemums*, *Haworthia*'s, *Gasteria*'s, enz., enz. van respectabele ouderdom en afmetingen gezien heb die van kleine stek of zaailing af werden gekweekt in gewone uit de tuin gehaalde aarde. Deze aarde was zandige heidegrond, echter sedert vele jaren in cultuur. In den beginne, toen de plantjes jong waren, werd die aarde telkenjare uit de potten verwijderd en vervangen door verse uit de tuin. Op latere leeftijd vertoefden de groter geworden planten twee tot drie jaar of langer in de grotere potten. De gebezigde grondsoort was niet bepaald voedzaam, doorlatend was ze echter wel en bovendien fris door tijdige vervanging.

Succulenten op een zonnige vensterbank. Links de veel voor het opmaken van schaaltes gebruikte *Crassula argentea* (= *Cr. portulacea*), die ook afzonderlijk in een pot tot een prachtig struikje opgroeit. Verder pronken hier o.a. een *Echinopsis*, een *Gasteria*, een oude, zuilvormig geworden *Mammillaria* en een mooie Schijfcactus: *Opuntia basilaris*.

foto: Uitewaal.

Om te besluiten wil ik nog één enkel punt aanhalen, namelijk het watergeven. Dit is vooral voor de stedelingen een moeilijk vraagstuk. Naar mijn ondervinding is leidingwater beslist slecht voor succulenten, en wel in de eerste plaats door de aanwezigheid van chloor, een chemisch bestanddeel, waar het merendeel der planten onder te lijden heeft en dat zelfs enkele extra gevoelige planten in korte tijd ten onder brengt.

In de tweede plaats is de aanwezigheid van kalkverbindingen in het leidingwater op de duur ook nadelig omdat de aarde in de potten neutraal en zelfs alkalisch wordt, waarbij de groei sterk vertraagt en zelfs volkomen zal ophouden, in het ergste geval gepaard met een volkomen verkwijnen of wegrotten van de wortels, zelfs van de hoofdwortels.

Sterk raad ik dus regenwater aan. En last but not least, neem nooit ijskoud water uit de regenbak, doch laat de benodigde hoeveelheid verscheidene uren in de zon staan, blootgesteld aan de weldoende inwerking van de zonnestralen.

Flinke sortering

Import - Export

Cactussen en andere Vetplanten

bij **W. J. van Kempen**

Driehuizerweg 327, Brakkestein, Nijmegen, Tel. 23377, Giro 547230

ADRESSEN HOOFDBESTUUR.

- A. F. H. BUINING, Burg. Beaufortweg 10, Hamersveld, Utrecht, voorzitter.
G. J. MOL, Mr. P. N. Arntzeniusweg 94, Amsterdam-Oost, 2de voorzitter.
Mevr. J. GRULLEMANS-v. BERGHEM, Hereweg 19, Lisse, secretaresse.
Mej. J. J. E. VAN DEN THOORN, Papegaaieweg 6, Wenum, Apeldoorn, 2de secretaresse.
G. D. DUURSMAN, „Vijversburg”, Rijperkerk, Friesland, penningmeester.
H. VAN DER VELDE, Hofwijckstraat 17, 's-Gravenhage, redacteur.
A. J. A. UITEWAAL, Alex. Boersstraat 25huis, Amsterdam-Zuid.
C. BOMMELJÉ, van der Hoopstraat 47, 's-Gravenhage.
J. A. JANSE, van Ittersumlaan 32, Bennebroek.
C. SMULDERS, De Vriesstraat 26, Eindhoven.
J. A. WAKKA, Herengracht 58, Zaandam.
L. VERHEIJEN, Molenstraat 19, Oss, N.B.
C. BRAVENBOER, Kethelweg 116, Vlaardingen.
D. R. MEESTERS, Bremstraat 8, Arnhem.
E. T. CLAEYS, De Pintelaan 333, Gent, België.

VERENIGINGSINSIGNE.

Het verenigingsinsigne van Succulenta wordt toegezonden na ontvangst van een bedrag van f. 1.00 per postwissel of storting op postrekening no. 551220 ten name van Mevrouw J. GRULLEMANS-VAN BERGHEM, Hereweg 19, Lisse. Verzoeken op het stortingsbiljet mede te delen of men een steekspeld, reversknoop of broche ontvangen wil.

BIBLIOTHEEK.

Leden van Succulenta, die boeken uit de bibliotheek willen lenen, kunnen zich wenden tot de Bibliothecaris, de heer C. BRAVENBOER, Kethelweg 116 te

Vlaardingen. Een catalogus van de bibliotheek wordt op aanvraag gratis verstrekt. De boeken worden door de bibliothecaris de lezer(es) franco toegezonden. De terugzending is voor rekening van laatstgenoemde.

OUDE JAARGANGEN VAN SUCCULENTA.

- Succulenta, jaargang 1947, uitgezonderd no. 1—2—3.
Succulenta, jaargang 1948, uitgezonderd no. 4—5.
Succulenta, jaargang 1949, compleet voorradig.
Succulenta, jaargang 1950, uitgezonderd no. 3—4.
Succulenta, jaargang 1951, *uitverkocht*.
Succulenta, jaargang 1952 — 1953 — 1954 — 1955 — 1956, compleet voorradig.

Alle jaargangen bestaan uit zes nummers. Jaargangen f. 3.00 per stuk. Losse nummers 50 cent per stuk.

Aanvragen te richten aan Mevrouw J. GRULLEMANS-VAN BERGHEM, Hereweg 19, Lisse, postrekening 551220.

Ruil- en Verkoopaanbiedingen.

Wie kan mij helpen aan enkele stekken van winterharde *Opuntia*'s? Gaarne bericht aan P. STOPPELENBURG, Weth. Venteweg 59 te Gouda.

Wie heeft voor mij *Opuntia*'s en *Cereus* soorten, jonge planten of stekken. Brieven met prijsopgave en soorten aan P. J. M. RADEMAKERS, Dr. Phillipstraat 10, Hoensbroek, Limburg.

NIEUWE LEDEN :

- B. Walet, Neptunusstraat 56, Hilversum.
C. van der Woude, Grotebrugsegrintweg 238, Tiel.
D. Groen, Zuiddijk 147, Zaandam.
H. J. Heuwer, Jan Tooropstraat 11, Zwolle.
E. I. J. Beyersbergen v. Henegouwen, Theijlinghorstlaan 4a, Wassenaar.

D. BOUWMAN

**Binnen. Groothandel
Export**

Grote sortering Cactussen
en prima Vetplanten

DIJKWEG 56a — HONSELERSDIJK — TELEFOON K. 1740—5168

ZAADVERKOOP ten bate van het Clichéfonds

1	Lithops alpina	f 0.25	84	—	cornifera	f 0.35
2	— bella	f 0.25	85	—	elephantidens	f 0.35
5	— erniana	f 0.25	86	—	muehlenphoredtii	f 0.35
6	— edithae	f 0.25	87	—	gemengd	f 0.30
7	— farinosa	f 0.25	88	Mammillaria	bocasana	f 0.35
8	— fulviceps	f 0.25	89	—	bicolor	f 0.35
9	— helmuti	f 0.25	90	—	elegans	f 0.35
11	— kuibisensis	f 0.25	91	—	formosa	f 0.35
12	— kunjasensis	f 0.25	92	—	hahniana	f 0.35
13	— lactea	f 0.25	93	—	lanata	f 0.35
14	— mickbergensis	f 0.25	94	—	longicoma	f 0.35
15	— opalina	f 0.25	95	—	parkinsonii	f 0.35
16	— pulmonuncula	f 0.25	96	Opuntia	mojavensis	f 0.30
17	— pseudotruncatella	f 0.25	97	—	gemengd	f 0.30
18	— peersii	f 0.25	98	Pilocereus	celsianus	f 0.35
19	— triebneri	f 0.25	99	—	straussii	f 0.35
20	— venteri	f 0.25	100	Gymnocal.	ourselianum	f 0.35
21	Argyroderma roseum	f 0.25	101	Trichocereus	pasacanus	f 0.30
22	Dinteranthus pole evansii	f 0.25	102	—	spachianus	f 0.30
23	— vanzijlii	f 0.25	103	Notocactus	concinuus	f 0.30
24	Delosperma caespitosum	f 0.25	104	—	haselbergii	f 0.30
25	— carolinense	f 0.25	105	—	nigrispinus	f 0.35
26	— herbeum	f 0.25	106	Echinopsis	ancistrophora	f 0.30
27	— sutherlandii	f 0.25	107	—	aurea	f 0.30
44	Hereroa dyeri	f 0.25	108	—	gemengd	f 0.30
49	Argyroderma, gemengd	f 0.20	109	Cleistocactus	angosturensis	f 0.35
50	Aloe succotrina	f 0.20	110	—	ressinianus	f 0.35
51	Anacamperos rufescens	f 0.15				
53	Astrophytum myriostigma	f 0.35				
54	— ornatum	f 0.35				
56	Echinocereus blanckii	f 0.30				
57	Ferocactus melocactiformis	f 0.35				
58	Frailea pulcherrima	f 0.30				
62	Gymnocalycium saglionis	f 0.30				
63	Harrissia pomanensis var. grossii	f 0.40				
65	Mammillaria polythele	f 0.30				
67	Rebutia minuscula	f 0.25				
68	— dasyphrissa	f 0.30				
69	— senilis	f 0.30				
70	— — var. elegans	f 0.30				
79	Astrophytum myriostigma var. nuda	f 0.35				
80	— potosina	f 0.35				
81	— capricorne	f 0.35				
82	Coryphantha clava	f 0.35				
83	— bumamma	f 0.35				

Men wordt verzocht geen zaadbestelling te schrijven op giro- of postwisselstrookjes of op een aan beide zijden beschreven briefkaart.

Toezending volgt uitsluitend na ontvangst van het verschuldigde bedrag, vermeerderd met f 0.15 voor verzendkosten.

Men vergeet niet enkele soorten op te geven, die als vervangingssoorten dienst zullen doen.

Verzoeken het bedrag over te maken per postwissel (geen postzegels s.v.p.) of door overschrijving of storting op postrekening 398972 ten name van Mej. J. J. E. VAN DEN THOORN, Papegaaieweg 6, Wenum, Apeldoorn.

Clichéfonds 1954 - 1955.

INKOMSTEN

Saldo 1953-1954	f 500,46
Verkoop albums	f 12,45
Zaadverkoop	f 1.106,19
	<hr/>
	f 1.619,10

Gezien en accoord bevonden.

Voorburg, 2 oktober 1956.

w.g. NOTEBOOM.

's-Gravenhage, 18 oktober 1956.

w.g. KOREVAAR.

UITGAVEN

Clichés	f 524,63
Albums, abt. Cact. Journal	f 31,10
Aankoop zaden	f 368,35
Foto's	f 8,50
Porti	f 43,92
Saldo	f 642,60

f 1.619,10

Apeldoorn 25 juli 1956.

J. J. E. v. d. THOORN.

B 395
235
15

645